

משמעותו של מעשה המרכבה

מרצה: הרב אמנון בזק (amnonbazak@gmail.com)

1. יחזקאל פרק א:

(ד) ואֶרְאֶה וְהִנֵּה רֹוח סְעָרָה בָּאָה מִן הַצָּפוֹן עֲנַן גָּדוֹל וְאֵשׁ מִתְּלַקְחָת... (ה) וּמִתּוֹכָהּ דְמוֹת אַרְבַּע חַיּוֹת וְזֶה מֵרָאִיָּהוּן דְמוֹת אָדָם לְהִנֵּה: (ו) וְאַרְבַּעַה פָּנִים לְאַחַת וְאַרְבַּע כְּנָפִים לְאַחַת לָהֶם: (ז) וְרַגְלֵיהֶם רֶגֶל יְשָׁרָה וְכַף רַגְלֵיהֶם כַּכֵּף רֶגֶל עֶגֶל וְנֹצְצִים כְּעֵין נְחֹשֶׁת קָלִיל... (ט) חֲבֵרֶת אִשָּׁה אֶל אַחֻתָּהּ כְּנָפֵיהֶם לֹא יִסְבּוּ בְּלִכְתָּן אִישׁ אֶל עֶבֶר פָּנָיו יִלְכוּ: (י) וְדְמוֹת פָּנֵיהֶם פָּנֵי אָדָם וּפָנֵי אֲרִיָּה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם וּפָנֵי שׁוֹר מִהִשְׁמָאוֹל לְאַרְבַּעַתָּן וּפָנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן... (יב) וְאִישׁ אֶל עֶבֶר פָּנָיו יִלְכוּ אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה שָׁמָּה הָרוּחַ לִלְכֹת יִלְכוּ לֹא יִסְבּוּ בְּלִכְתָּן...

(טו) וְאֶרְאֶה חַיּוֹת וְהִנֵּה אִיּוֹן אֶחָד בְּאֶרֶץ אֶצֶל חַיּוֹת לְאַרְבַּעַתָּן פָּנָיו... (טז) וּמִרָאִיָּהוּן וּמַעֲשֵׂיהֶם כְּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפֹן בְּתוֹךְ הָאוֹפֹן: (יז) עַל אַרְבַּעַת רַבְעֵיהֶן בְּלִכְתָּם יִלְכוּ לֹא יִסְבּוּ בְּלִכְתָּן: (יח) וְנִגְבְּהוּ וְגִבָּה לָהֶם וַיִּרְאֶה לָהֶם וּנְגִבְתָּם מִלֹּאֵת עֵינַיִם סָבִיב לְאַרְבַּעַתָּן: (יט) וּבְלִכְתָּ חַיּוֹת יִלְכוּ הָאוֹפָנִים אֶצְלָם וּבִהְנֵשָׂא חַיּוֹת מֵעַל הָאֶרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאוֹפָנִים...

(כב) וְדְמוֹת עַל רִאשֵׁי חַיּוֹת רַקִּיעַ כְּעֵין הַקֶּרֶחַ הַנּוֹרָא נָטוּי עַל רִאשֵׁיהֶם מִלְמַעְלָה: (כג) וְתַחַת הָרַקִּיעַ כְּנָפֵיהֶם יִשְׁרוּת אִשָּׁה אֶל אַחֻתָּהּ... (כד) וְאֲשַׁמְעֵ אֶת קוֹל כְּנָפֵיהֶם כְּקוֹל מַיִם רַבִּים כְּקוֹל שִׁדִּי בְּלִכְתָּם...

(כו) וּמִמַּעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר עַל רִאשָׁם כְּמִרְאָה אֶבֶן סַפִּיר דְמוֹת כֶּסֶף וְעַל דְמוֹת הַכֶּסֶף דְמוֹת אָדָם עָלָיו מִלְמַעְלָה: (כז) וְאֶרְאֶה כְּעֵין חֲשֹׁמֶל כְּמִרְאָה אֵשׁ בֵּית לָה סָבִיב מִמִּרְאָה מִתְּנִי וּלְמַעְלָה וּמִמִּרְאָה מִתְּנִי וּלְמַטָּה רִאשִׁית כְּמִרְאָה אֵשׁ וְנִגָּה לוֹ סָבִיב: (כח) כְּמִרְאָה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעֵינֵי בְיוֹם הַגִּשָּׁם כֹּן מִרְאָה הַנֶּגַה סָבִיב הוּא מִרְאָה דְמוֹת כְּבוֹד ה'...

2. יחזקאל פרק ח:

(א) וַיְהִי בַשָּׁנָה הַשְּׁשִׁית בְּשָׁשִׁי בַחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ אָנִי יוֹשֵׁב בְּבֵיתִי וְזֻקְנִי יְהוּדָה יוֹשְׁבִים לִפְנֵי וְתַפֵּל עָלַי שֵׁם יְד אֲדֹנָי ה': (ב) וְאֶרְאֶה וְהִנֵּה דְמוֹת כְּמִרְאָה אֵשׁ... (ג) וַיִּשְׁלַח תַּבְּנִית יָד וַיִּקְחֵנִי בְּצִיצִית רִאשִׁית וַתִּשָּׂא אֹתִי רוּחַ בֵּין הָאֶרֶץ וּבֵין הַשָּׁמַיִם וַתֵּבֵא אֹתִי יְרוּשָׁלַיִם בְּמִרְאֹת אֱלֹהִים אֶל פֶּתַח שַׁעַר הַפְּנִימִית הַפּוֹנֶה צָפוֹנָה אֲשֶׁר שֵׁם מוֹשֵׁב סָמֶל הַקִּנְיָהּ הַמְּקֻנָּה: (ד) וְהִנֵּה שֵׁם כְּבוֹד אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כְּמִרְאָה אֲשֶׁר רִאשִׁית בְּבִקְעָה: (ה) וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן אָדָם שֶׂא נָא עֵינֶיךָ דֶּרֶךְ צָפוֹנָה וְאֲשָׂא עֵינֶי דֶּרֶךְ צָפוֹנָה וְהִנֵּה מִצָּפוֹן לְשַׁעַר הַמִּזְבֵּחַ סָמֶל הַקִּנְיָהּ הַזֶּה בְּבָאָה: (ו) וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן אָדָם הֲרָאָה אֶתָּה מֵהֶם מָה הֵם עוֹשִׂים תוֹעֵבוֹת גְּדוֹלוֹת אֲשֶׁר בֵּית יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים פֹּה לְרַחֲקָה מֵעַל מִקְדָּשִׁי וְעוֹד תִּשׁוּב תִּרְאֶה תוֹעֵבוֹת גְּדוֹלוֹת...

3. יחזקאל פרק י:

(ג) וְהַכְּרֹבִים עֹמְדִים מִיָּמִין לְבֵימִין... (ד) וַיֵּרָם כְּבוֹד ה' מֵעַל הַכְּרֹבִים עַל מִפְתָּן הַבַּיִת וַיִּמְלֵא הַבַּיִת אֶת הָעָנָן וְהַחֲצֹר מִלְּאָה אֶת נֶגַה כְּבוֹד ה': (ה) וְקוֹל כְּנָפֵי הַכְּרֹבִים נִשְׁמַע עַד הַחֲצֹר הַחִיצוֹנָה כְּקוֹל אֶל שִׁדִּי בְּדַבְּרוּ... (ח) וַיֵּרָא לְכְּרֹבִים תַּבְּנִית יָד אָדָם תַּחַת כְּנָפֵיהֶם: (ט) וְאֶרְאֶה וְהִנֵּה אַרְבַּעַה אוֹפָנִים אֶצֶל הַכְּרֹבִים אוֹפֵן אֶחָד אֶצֶל הַכְּרֹבִים אֶחָד וְאוֹפֵן אֶחָד אֶצֶל הַכְּרֹבִים אֶחָד וּמִרְאָה הָאוֹפָנִים כְּעֵין אֶבֶן תַּרְשִׁישִׁי: (י) וּמִרָאִיָּהוּן דְמוֹת אֶחָד לְאַרְבַּעַתָּם כְּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפֵן בְּתוֹךְ הָאוֹפֵן: (יא) בְּלִכְתָּם אֶל אַרְבַּעַת רַבְעֵיהֶם יִלְכוּ לֹא יִסְבּוּ בְּלִכְתָּם כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִפְנֶה הָרֹאשׁ אַחֲרָיו יִלְכוּ לֹא יִסְבּוּ בְּלִכְתָּם... (יד) וְאַרְבַּעַה פָּנִים לְאַחַד פָּנֵי הָאֶחָד פָּנֵי הַכְּרֹבִים וּפָנֵי הַשְּׁנִי פָּנֵי אָדָם וְהַשְּׁלִישִׁי פָּנֵי אֲרִיָּה וְהָרְבִיעִי פָּנֵי נֶשֶׁר... (יח) וַיֵּצֵא כְבוֹד ה' מֵעַל מִפְתָּן הַבַּיִת וַיַּעֲמֵד עַל הַכְּרֹבִים: (יט) וַיִּשָּׂאוּ הַכְּרֹבִים אֶת כְּנָפֵיהֶם וַיִּרְוּ מִן הָאֶרֶץ לְעֵינֵי בְּצִאתָם וְהָאוֹפָנִים לְעִמָּד פֶּתַח שַׁעַר בֵּית ה' הַקִּדְמוֹנִי וּכְבוֹד אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עָלֵיהֶם מִלְמַעְלָה: (כ) הִיא הַחַיָּה אֲשֶׁר רִאשִׁית תַּחַת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּנֶהֱר כְּבֹר וְאֲדַע כִּי כְּרֹבִים הֵמָּה:

4. יחזקאל פרק יא, יד-כה:

(יד) וַיְהִי דְבַר ה' אֵלַי לֵאמֹר: (טו) בֶּן אָדָם אַחִיד אַחִיד אֲנִשִּׁי גְּאֻלְתָּהּ וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל כְּלָה אֲשֶׁר אָמְרוּ לָהֶם יְשֻׁבִי יְרוּשָׁלַיִם רַחֲקוּ מֵעַל ה' לָנוּ הִיא נִתְּנָה הָאֶרֶץ לְמוֹרָשָׁה: ס (טז) לָכֵן אָמַר כֹּה אָמַר אֲדֹנָי ה' כִּי הִרְחַקְתִּים בְּגוֹיִם וְכִי הִפְצִיתִם בְּאַרְצוֹת וְאָהִי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מַעֲט בְּאַרְצוֹת אֲשֶׁר בָּאוּ שָׁם: ס (יז) לָכֵן אָמַר כֹּה אָמַר אֲדֹנָי ה' וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים וְאֶסְפַּתִּי אֶתְכֶם מִן הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נִפְצַלְתֶּם

ימי עיון בתנ"ך תשפ"א

בהם ונתתי לכם את אדמת ישראל: (יח) ובאו שמה והסירו את כל שקוציה ואת כל תועבותיה ממנה: (יט) ונתתי להם לב אחד ורוח חדשה אתם בקרבכם והסרתי לב האבן מבשרם ונתתי להם לב בשר: (כ) למען בחקתי ילכו ואת משפטי ישמרו ועשו אתם והיו לי לעם ואני אהיה להם לאלהים: (כא) ואל לב שקוציהם ותועבותיהם לבם הלך דרכם בראשם נתתי נאם אדני ה': (כב) וישאו הכרובים את כנפיהם והאופנים לעמדם וכבוד אלהי ישראל עליהם מלמעלה: (כג) ויעל כבוד ה' מעל תוף העיר ויעמד על ההר אשר מקדם לעיר: (כד) ורוח נשאתני ותביאני כשדימה אל הגולה במראה ברוח אלהים ויעל מעלי המראה אשר ראיתי: (כה) ואדבר אל הגולה את כל דברי ה' אשר הראני:

5. יחזקאל פרק מג:

(א) וילכני אל השער שער אשר פנה דרך הקדים: (ב) והנה כבוד אלהי ישראל בא מדרך הקדים וקולו קול מים רבים והארץ האירה מכבודו: (ג) וכמראה המראה אשר ראיתי כמראה אשר בבאי לשחת את העיר ומראות כמראה אשר ראיתי אל נהר קבר ואפל אל פני: (ד) וכבוד ה' בא אל הבית דרך שער אשר פניו דרך הקדים: (ה) ותשאני רוח ותביאני אל החצר הפנימי והנה מלא כבוד ה' הבית: (ו) ואשמע מדבר אלי מהבית ואיש היה עמד אצלי: (ז) ויאמר אלי בן אדם את מקום כסאי ואת מקום כפות רגלי אשר אשכן שם בתוך בני ישראל לעולם...

6. מלכים א פרק ז:

(יג) וישלח המלך שלמה ויקח את חירם מצר: (יד) בן אשה אלמנה הוא ממטה נפתלי ואביו איש צרי חרש נחשת וימלא את החכמה ואת התבונה ואת הדעת לעשות כל מלאכה בנחשת ויבוא אל המלך שלמה ויעש את כל מלאכתו: (טו) ויצר את שני העמודים נחשת...

(כג) ויעש את היסודים מושפתו עד שפתו עגל סביב וחמש באמה קומתו... (כה) עמד על שני עשר בקר שלשה פנים צפונה ושלשה פנים ימה ושלשה פנים נגבה ושלשה פנים מזרחה והיסוד עליהם מלמעלה...

(כז) ויעש את המכונות עשר נחשת... (כח) וזה מעשה המכונה מסגרת להם ומסגרת בין השלבים: (כט) ועל המסגרות אשר בין השלבים אריות בקר וכרובים... (ל) וארבעה אופני נחשת למכונה האחת... (לג) ומעשה האופנים כמעשה אופן המרפבה...

(לח) ויעש עשרה כירות נחשת... כיור אחד על המכונה האחת לעשר המכונות: (לט) ויתן את המכונות חמש על כתר הבית מימין וחמש על כתר הבית משמאלו ואת היסוד נתן מכתף הבית הימנית קדמה ממול נגב...

(מז) וינח שלמה את כל הכלים מרב מאד מאד לא נחקר משקל הנחשת:

(מח) ויעש שלמה את כל הכלים אשר בית ה' את מזבח הזהב ואת השלחן אשר עליו לחם הפנים זהב: (מט) ואת המנורות חמש מימין וחמש משמאל לפני הדביר זהב סגור והפרח והגרת והמלקחים זהב: (נ) והספות והמזמרות והמזרקות והכפות והמחתות זהב סגור והפתות לדלתות הבית הפנימי לקדש הקדשים לדלת הבית להיכל זהב:

7. מלכים ב פרק כד:

(ח) בן שמונה עשרה שנה יהויכין במלכו ושלשה חדשים מלך בירושלם... (ט) ויעש הרע בעיני ה' ככל אשר עשה אביו: (י) בעת ההיא עלה עליו עבדי נבכדנאצר מלך בבל וירושלם ותבא העיר במצור: (יא) ויבא נבוכדנאצר מלך בבל על העיר... (יג) ויוצא משם את כל אוצרות בית ה' ואוצרות בית המלך ויקצץ את כל כלי הזהב אשר עשה שלמה מלך ישראל בהיכל ה' כאשר דבר ה': (יד) והגלה את כל ירושלם ואת כל השרים ואת כל גבורי החיל עשרה עשרת אלפים גולה וכל החרש והמסגר לא נשאר זולת דלת עם הארץ:

8. מלכים ב פרק כה:

(ח) ובחדש החמישי בשבעה לחדש היא שנת תשע עשרה שנה למלך נבכדנאצר מלך בבל בא נבוזראדן רב טבחים עבד מלך בבל וירושלם: (ט) וישרף את בית ה' ואת בית המלך... (יג) ואת עמודי הנחשת אשר בית ה' ואת המכונות ואת ים הנחשת אשר בבית ה' שברו כשדים וישאו את נחשתם בבלה: (יד) ואת הסירות... ואת כל כלי הנחשת אשר ישרתו בם לקחו:

ימי עיון בתנ"ך תשפ"א

9. ירמיהו פרק כז:

(יב) וְאֵל צִדְקִיָּה מֶלֶךְ יְהוּדָה דִּבְרָתִי כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר הִבֵּיאוּ אֶת צִוְּאֵרֵיכֶם בְּעַל מֶלֶךְ בָּבֶל וְעִבְדוּ אֹתוֹ וְעִמּוּ וְחִיו... (יד) וְאֵל תִּשְׁמְעוּ אֶל דְּבָרֵי הַנְּבִיאִים הָאֲמָרִים אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא תַעֲבֹדוּ אֶת מֶלֶךְ בָּבֶל כִּי שֹׁקֵר הֵם נְבִיאִים לָכֶם...

(טז) וְאֵל הַפְּהִנִים וְאֵל כָּל הָעָם הִזָּה דִּבְרָתִי לֵאמֹר כֹּה אָמַר ה' אֵל תִּשְׁמְעוּ אֶל דְּבָרֵי נְבִיאֵיכֶם הַנְּבִיאִים לָכֶם לֵאמֹר הִנֵּה כָּל בֵּית ה' מוֹשְׁבִים מִבְּבֶלָה עֲתָה מֵהֵרָה כִּי שֹׁקֵר הֵמָּה נְבִיאִים לָכֶם... (יח) וְאֵם נְבִיאִים הֵם וְאֵם יֵשׁ דְּבַר ה' אִתָּם יִפְגְּעוּ נָא בֵּה' צְבָאוֹת לְבִלְתִּי בָּאוּ הַכְּלִים הַנוֹתְרִים בְּבֵית ה' וּבֵית מֶלֶךְ יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם בְּבֶלָה: (יט) כִּי כֹה אָמַר ה' צְבָאוֹת אֵל הָעֹמְדִים וְעַל הַיָּם וְעַל הַמַּלְכוֹת וְעַל יְתֵר הַכְּלִים הַנוֹתְרִים בְּעִיר הַזֹּאת... (כב) בְּבֶלָה יִבְּאוּ וְשָׁמָּה יִהְיוּ עַד יוֹם פְּקֻדֵי אִתָּם נָאִם ה' וְהַעֲלִיתִים וְהִשְׁיבֹתִים אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה:

10. ירמיהו פרק כח:

(א) וַיְהִי בַשָּׁנָה הַהִיא בְּרֵאשִׁית מַמְלַכַת צִדְקִיָּה מֶלֶךְ יְהוּדָה בִּשְׁנַת בִּשְׁנָה הֶרְבַּעִית בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי אָמַר אֵלִי חֲנַנְיָה בֶן עֲזוּר הַנְּבִיא אֲשֶׁר מִגְּבֻעוֹן בְּבֵית ה' לְעִינֵי הַפְּהִנִים וְכָל הָעָם לֵאמֹר: (ב) כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר שְׁבִרְתִּי אֶת עַל מֶלֶךְ בָּבֶל: (ג) בְּעוֹד שְׁנָתִים יָמִים אֲנִי מוֹשִׁיב אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶת כָּל כְּלֵי בֵית ה' אֲשֶׁר לָקַח נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל מִן הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְבִיאֵם בָּבֶל: (ד) וְאֵת יִכְנִיָּה בֶן יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֵת כָּל גִּלּוֹת יְהוּדָה הַבָּאִים בְּבֶלָה אֲנִי מוֹשִׁיב אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה נָאִם ה' כִּי אֲשַׁבֵּר אֶת עַל מֶלֶךְ בָּבֶל: (ה) וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הַנְּבִיא אֶל חֲנַנְיָה הַנְּבִיא לְעִינֵי הַפְּהִנִים וּלְעִינֵי כָל הָעָם הָעֹמְדִים בְּבֵית ה': (ו) וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הַנְּבִיא אָמֵן כֵּן יַעֲשֶׂה ה' יָקָם ה' אֶת דְּבָרֵיךְ אֲשֶׁר נְבִיאָתְךָ לְהַשִּׁיב כְּלֵי בֵית ה' וְכָל הַגּוֹלָה מִבְּבֶלָה אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה: (ז) אֲדָּ שָׁמַע נָא הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹּבֵר בְּאָזְנֶיךָ וּבְאָזְנֵי כָל הָעָם: (ח) הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵי וּלְפָנֶיךָ מִן הָעוֹלָם וַיִּנְבְּאוּ אֶל אֲרָצוֹת רַבּוֹת וְעַל מַמְלָכוֹת גְּדוֹלוֹת לְמַלְחָמָה וּלְרָעָה וּלְדָבָר: (ט) הַנְּבִיא אֲשֶׁר יִנְבֵּא לְשָׁלוֹם בָּבֵא דְבַר הַנְּבִיא יוֹדַע הַנְּבִיא אֲשֶׁר שָׁלַחוּ ה' בְּאֵמָת:

11. שמות פרק כד:

(י) וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְתַחַת רִגְלֵי כְּמַעֲשֵׂה לִבְנַת הַסְּפִיר וּכְעֶצֶם הַשָּׁמַיִם לְטֹהַר:

12. רמב"ן שמות פרק כד פסוק י:

תחת רגליו כמעשה לבנת הספיר - הוא שראה יחזקאל כמראה אבן ספיר דמות כסא (יחזקאל א כו). וכעצם השמים לטוהר - שראו תחת לבנת הספיר כעצם השמים לטוהר, הוא הרקיע כעין הקרח הנורא הנטוי על ראשי החיות (שם כב). והנה בכאן כתוב ויראו את אלהי ישראל, ושם (י כ) כתוב היא החיה אשר ראיתי תחת אלהי ישראל, כי תפס דרך קצרה, כי היא תחת הרקיע שהוא תחת הכסא, והכל תחת השם הנכבד.

13. שמות פרק לב, ד-ט:

(ד) וַיִּקַּח מִיָּדָם וַיִּצַּר אֹתוֹ בַּחֲרֹט וַיַּעֲשֶׂהוּ עֵגֶל מִסַּכָּה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם... (ז) וַיִּדְבֹּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵּךְ יֵד כִּי שַׁחַת עֲמֹךְ אֲשֶׁר הֶעֱלִיתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: (ח) סְרוּ מִהֵרָא מִן הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתֶם עֲשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מִסַּכָּה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ וַיִּזְבְּחוּ לוֹ וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

14. מלכים א פרק יב, כח-כט:

(כח) וַיִּזְעַץ הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ שְׁנֵי עֲגָלִי זָהָב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רַב לָכֶם מַעֲלוֹת יְרוּשָׁלַם הִנֵּה אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: (כט) וַיִּשֶׁם אֶת הָאֶחָד בְּבֵית אֵל וְאֶת הָאֶחָד נָתַן בְּדוֹן: